

Tjänsteskrivelse

2024-11-21

Handläggare:

Magnus Höijer
026-17 80 00
magnus.hojjer@gavle.se

Diarienummer: 24ON503

Nämnd:

Omvårdnadsnämnden

Åtgärder utifrån budget 2025

Förslag till beslut

Att godkänna förslag till åtgärder genom att:

- Arbeta för att minska korttidsjukfrånvaron med 5% under 2025.
- Begränsa antalet köp av enstaka platser särskilt boende från 1 januari 2025.
- Ge sektorn i uppdrag att ta fram ett långsiktigt förslag till minskning av platser (antal och form) för beslut till sammanträdet i februari 2025.

Att återrapportera i samband med ekonomiska månadsrapporter och delårsrapporteringar effekter av besluten.

Bakgrund

Nämnden fattade i februari och mars beslut om åtgärder för att få helårseffekter motsvarande 40,8 mkr. Innevarande månads månadsrapport visar på en prognos för nämnden för 2024 på -23,5 mnkr. Bedömningen i inledningen av 2024 var att nämnden skulle behöva minska kostnaderna med motsvarande 60 mnkr.

Sett över tid har Omvårdnadsnämnden genomfört besparingsåtgärder som haft, och har effekt men även påverkan på nuvarande arbete. Det avser exempelvis stängning av korttidsenheten 2020 med en minskning av 39 korttidsplatser, en stängning samma år av 8 platser på Gävle strand avseende VILS (vård i livet slut) platser. Därtill har

under 2024 avlösningvistelseplatser halverats från 20 platser till 10.

Vidare så har enheten för Anhöriganställda avvecklats under året.

Arbetet har under 2024 fortsatt med att hantera fattade beslut, och ett starkt fokus har lagts på att minska vikarieanvändandet och bemanna mer effektivt utifrån de direktiv som finns genom bl a Bemanningshandboken.

Noterbart är också att det genomförts besparingar motsvarande 7 mnkr på helår för sektorns stödfunktioner (motsvarande 10 % av personalstyrkan) inom kontoret Utveckling och stöd.

Utifrån förslaget till kommunplan för 2025 och framåt har nämnden ett behov av anpassning motsvarande 13 mnkr för 2025. Nämnden bedöms klara sin budget förutsatt att pågående åtgärder fortsätter ge effekt samt att ytterligare åtgärder genomförs (se förslag längre fram).

Nämnden gav i oktober sektorledningen i uppdrag att till Omvårdnadsnämndens sammanträde i november 2024 föreslå besparingsåtgärder eller motsvarande åtgärder för att öka förutsättningarna att dels förbättra det ekonomiska läget 2024, dels klara de ekonomiska ramarna för 2025, samt att ta fram förslag till en minskning av antalet boendeplatser i Gävle kommun, där förslaget även ska ta hänsyn till att tidsgränsen för verkställighet inom tre månader ska klaras.

Sektorn har identifierat ett antal åtgärder som nämnden behöver ta ställning till, samt ett antal pågående åtgärder som nämnden behöver förhålla sig till utifrån det ekonomiska läget.

Det finns ett antal osäkerhetsfaktorer:

- 2025 års lönerörelse kan ge effekter på nämndens ekonomi.
- Budgetmodellen i Gävle kommun innebär att det finns stora inslag av volymkompensation för nämnden. Detta innebär t ex att den verksamhet som bedöms bedrivas framåt bl a tar hänsyn till den verksamhet som har utförts tidigare. Om t ex nämnden utför mindre antal hemtjänsttimmar under ett år ger det effekt på nämndens budgetramar kommande år (dvs ramarna minskar). Detta behöver beaktas – om nämnden fattar beslut om besparingar för att klara sina budgetramar finns också risken att nämnden får ytterligare minskade ramor efterföljande år om besparingarna medför att den totala mängden insatser minskar.

Förslag till åtgärder

1. Sektorns åtgärder (pågående arbete)

Fortsatt anpassning av arbetet med bemanning och personalplanering.

Pågående: arbetet med implementering av bemanningshandboken och därtill nyttjandet av resursturer fortgår i och med schema- och personalplaneringsteamets aktiva insatser, och har inte givit full effekt ännu, även om en positiv trend i form av minskat vikarieanvändande håller i sig. För att öka tempot i arbete och för att ge anpassat stöd till enhetschefer startades i oktober ett intensifierat arbete med tvärfunktionella team av stödfunktioner. Teamen arbetar på uppdrag av berörda verksamhetschefer, och arbetet präglas av delaktighet och kommunikation. Ett material med tio utvecklingssteg och en arbetsbok, samt ett kommunikationsmaterial till medarbetare är framtaget.

Kommunbidrag för avlösningsvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

2. Förslag till politiska beslut

Minskad korttidssjukfrånvaro 5%.

Arbetsgivaren står för kostnaderna för sjukdag 1-90. En minskning med 5% skulle medföra minskade kostnader för både själva sjuklönekostnader samt vikariekostnader. En ekonomisk beräkning kommer tas fram till nämnden i december.

Ge sektorn i uppdrag att begränsa köp av enstaka platser särskilt boende från 1 januari 2025.

samt

Ge sektorn i uppdrag att ta fram ett långsiktigt förslag till minskning av platser (antal och form) till sammanträdet i februari.

- Sektorn har påbörjat ett arbete med att ta fram ett förslag till att minska antalet boendeplatser. Se en lägesbild i särskild bilaga.
- Det finns inga volymgarantier gällande köp av plats-avtal inom Våbo-området. Totalt finns 361 lägenheter i de fem vård- och omsorgsboendena. Att inte

återbelägga lägenheter under en period motsvarar 2100 kr/ dygn i minskad kostnad per lägenhet.

- Bedömning av effekt av ett beslut att begränsa köp av enstaka platser: går inte att ge en exakt effekt för 2025 i nuläget, men beslutet kommer medföra att tiden från ansökan till verkställighet sannolikt kommer öka något på aggregerad nivå. Att fatta detta beslut innebär att nämnden på kort sikt fokuserar på köp av enstaka platser, men för att fatta ett mer långsiktigt beslut behövs ett mer omfattande underlag på helheten. Beroende på om ett framtida beslut avser boendeplatser inom egenregi eller endast LOU/entreprenad bör också det faktum att en minskning inom egenregin skulle medföra kollaterala besparingar gällande legitimerad personal.

Magnus Höjer

Sektorchef

Sektor Vårld

Bilaga

Pågående arbete utifrån uppdrag “förslag till en minskning av antalet boendeplatser i Gävle kommun, där förslaget även ska ta hänsyn till att tidsgränsen för verkställighet inom tre månader ska klaras” från nämnd i oktober 2024.

För att nämnden ska kunna besluta om detta behöver nämnden ha en bakgrundsbeskrivning. Under arbetets gång har viss statistik behövt tas fram som idag till delar inte summeras regelbundet, vilket har gjort att uppdraget till delar inte gått i önskad takt.

Följande frågor har sektorn arbetat med att ta fram svar på:

- Vad är väntetiden de senaste tre åren, snitttiden från beslut till verkställighet? *Se underlag nedan.*
- Hur stor är omsättningen på lägenheterna (dvs under en tidsperiod av ett år), hur många "lämnar" lägenheterna och hur många tillkommer? *Se underlag nedan*
- Har kommunen haft några viten de senaste åren för att vi inte verkställt boende för Omvårdnadsnämnden? Hur många, och vad har de kostat? *Nej, kommunen har inte haft några sådana viten.*
- Går det att bedöma kostnaden för om en kund bor kvar i ordinärt boende i stället för i särskilt boende? *Ja, i rapporten om brytpunkt avseende kostnader för de individer som har omfattande insatser i hemmet finns viktiga aspekter att beakta när underlag tas fram. Och det handlar inte bara om faktiska kostnader utan om arbetssätt och förhållningssätt och tolkningar av direktiv kring insatserna. "Å ena sidan finns lagstöd som hänvisar till att kommunen har rätt att hänvisa till det mest kostnadseffektiva alternativet – men där det å andra sidan även finns en vilja och ambition att möjliggöra för våra äldre att kunna bo kvar hemma så länge de önskar, det vill säga kvarboendepincipen"... "En rekommendation är därför att biståndsenheten bör se över om det finns behov av att påbörja ett utvecklingsarbete kring avslagsbedömningar, och då i synnerhet de som kräver kostnadsberäkningar. I ett sådant arbete kan biståndsenheten komma att behöva stöd av bland annat ekonom/controller samt eventuellt andra stödfunktioner."*

Väntetid och omsättning

I en kombination av nationell och lokal statistik (nationell ur Kolada) framgår ett par relevanta iakttagelser:

- Av aktuell statistik framgår att Gävle kommun har en sk väntetid på ca 46 dagar, dvs tiden från det tillfälle då ansökan inkommit till Gävle kommun till den första dagen då den sökande har möjlighet att flytta in (oavsett om den sökande flyttar in eller inte). Den nationella siffran, snittet, (Kolada) för 2024 är 63 dagar.
- Antal in- och utflytt per månad varierar, 2024 är snittsiffran 45 inflytt per månad, och 40 utflytt per månad (per oktober 2024).
- Vad gäller in- och utflytt så visar den lokala statistiken för Gävle på att det finns en snittid för boende på strax under tre år (1055 dagar).